§ NOVÝ SERIÁL DENÍKU **PRÁVNÍ PORADNA**

PĚT RAD aneb Kdy má zaměstnanec nárok i na příplatky za práci

Každý z nás čas od času řeší nějakou právní otázku, častokrát si však ani neuvědomujeme, že konkrétní záležitost v sobě skrývá mnohem více právních problémů a její řešení není tak jednoduché, jak se mohlo zpočátku zdát.

Zaměstnanec vykonává zaměstnání zejména za účelem dosahování mzdy, kterou si se zaměstnavatelem sjednal. V určování výše mzdy je zaměstnavatel limitován pouze ustanoveními o minimální a zaručené mzdě. Vedle nároku na mzdu za vykonanou práci však může zaměstnanci přímo ze zákona vzniknout právo na příplatek k této mzdě, a to především tehdy, kdy zaměstnanec plní své pracovní úkoly nad rámec pracovní smlouvy nebo ve ztížených pracovních podmínkách. Ve kterých případech přísluší zaměstnanci nárok na příplatek za jím vykonanou práci, se dozvíme v tomto článku.

Rada první

Za práci přesčas přísluší zaměstnanci buď příplatek ke mzdě, nebo náhradní volno.

Za dobu práce přesčas přísluší zaměstnanci mzda, na kterou mu vzniklo za tuto dobu právo, a příplatek nejméně ve výši 25 procent průměrného výdělku, pokud se zaměstnavatel se zaměstnancem nedohodli na poskytnutí náhradního volna v rozsahu práce konané přesčas místo příplatku. Neposkytne-li zaměstnavatel zaměstnanci náhradní volno v době tří kalendářních měsíců po výkonu práce přesčas nebo v jinak dohodnuté době, přísluší zaměstnanci k dosažené mzdě příplatek. Dosažená mzda a příplatek ani náhradní volno však zaměstnanci nepřísluší, je-li jeho mzda sjednána již s přihlédnutím k případné práci přesčas.

Rada druhá

Práci přesčas smí nařizovat zaměstnavatel zaměstnanci pouze v určitém rozsahu.

Práci přesčas je možné konat jen výjimečně a zaměstnavatel ji může zaměstnanci nařídit jen z vážných provozních důvodů, a to i na dobu nepřetržitého odpočinku mezi dvěma směnami, popřípadě za stanovených podmínek i na dny pracovního klidu. Nařízená práce přesčas nesmí u zaměstnance činit více než osm hodin v jednotlivých týdnech a 150 hodin v kalendářním roce. Zaměstnavatel může požadovat práci přesčas nad tento rozsah pouze na základě dohody se zaměstnancem. Celkový rozsah práce přesčas nesmí činit v průměru více než osm hodin týdně v období, které může činit nejvýše 26 týdnů po sobě jdoucích. Jen kolektivní smlouva může vymezit toto období nejvýše na 52 týdnů po sobě jdoucích.

Rada třetí

Za práci konanou ve svátek má zaměstnanec nárok na náhradní volno, nebo se může se zaměstnavatelem dohodnout na příplatku.

Za dobu práce ve svátek přísluší zaměstnanci dosažená mzda a náhradní volno v rozsahu práce konané ve svátek, které mu zaměstnavatel poskytne nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po výkonu práce ve svátek nebo v jinak dohodnuté době. Za dobu čerpání náhradního volna přísluší zaměstnanci náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Zaměstnavatel se může se zaměstnancem dohodnout na poskytnutí příplatku k dosažené mzdě nejméně ve výši průměrného výdělku místo náhradního volna. Zaměstnanci, který nepracoval proto, že svátek připadl na jeho obvyklý pracovní den, přísluší náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku nebo jeho části za mzdu nebo část mzdy, která mu ušla v důsledku svátku.

Rada čtvrtá

Za práci konanou v noci přísluší zaměstnanci nejméně desetiprocentní příplatek, pokud kolektivní smlouva nestanoví jinou výši příplatku.

Za dobu noční práce přísluší zaměstnanci dosažená mzda a příplatek nejméně ve výši 10 procent průměrného výdělku. Je však možné sjednat jinou minimální výši a způsob určení příplatku (tedy v podstatě lze i poskytování tohoto příspěvku vyloučit). Délka směny zaměstnance pracujícího v noci nesmí překročit 8 hodin v rámci 24 hodin po sobě jdoucích, není-li to z provozních důvodů možné, je zaměstnavatel povinen rozvrhnout stanovenou týdenní pracovní dobu tak, aby průměrná délka směny nepřekročila osm hodin v období nejdéle 26 týdnů po sobě jdoucích, přičemž při výpočtu průměrné délky směny zaměstnance pracujícího v noci se vychází z pětidenního pracovního týdne.

Rada pátá

Nárok na příplatek za práci má i zaměstnanec, který pracuje ve ztíženém pracovním prostředí.

Za dobu práce ve ztíženém pracovním prostředí přísluší zaměstnanci dosažená mzda a příplatek. Vymezení ztíženého pracovního prostředí pro účely odměňování a výši příplatku stanoví nařízení vlády č. 567/2006 Sb. Na základě tohoto vládního nařízení je ztíženým pracovním prostředím pro účely poskytování příplatku myšleno prostředí, ve kterém je výkon práce spojen s mimořádnými obtížemi vyplývajícími z vystavení účinkům ztěžujícího vlivu a z opatření k jejich snížení nebo odstranění. Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí činí nejméně vždy 10 procent částky, kterou stanoví zákoník práce jako základní sazbu minimální mzdy, tedy nejméně 10 procent z částky 8500 Kč za měsíc nebo 50,60 Kč za hodinu.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů:
Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Rubrika Pět rad zdarma je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka – www.pravnilinka.cz.

Deník se po krátké pauze vrací k oblíbené rubrice Pět rad. Každé pondělí se v právní poradně dozvíte, jak postupovat v konkrétních situacích, a čeho se naopak vyvarovat.
Příště: Podmínky nároku na rodičovský příspěvek

Vymýšlel si, že pořádá rodinný sraz

Ostrava – Důvěřivá 78letá seniorka ze Zábřehu uvěřila minulé úterý člověku, který jí zaklepal na dveře, a pustila jej do bytu.

Podezřelý 53letý muž ženě oznámil, že organizuje rodinný sraz.

Podezřelý byl nejspíš obratný řečník, protože si ženu svou historkou, ke které přihodil ještě závažné onemocnění, získal.

„Díky vhodně vedené komunikaci, historce o příbuzenství, měla žena podezřelému důvěřovat a nabídnout mu finance ve výši tisíce korun. Předání částky však zamezil syn poškozené, který přivolal policisty," řekla k případu mluvčí ostravských policistů Gabriela Holčáková.

Zároveň dodala, že přivolaná hlídka rovněž vyslechla několik verzí „příběhu", který podezřelý sdělil.

„K řádnému objasnění je nutné zadokumentovat nyní také další okolnosti. Žádáme veřejnost o případná svědectví. Pakliže byli občané rovněž kontaktováni 53letým mužem s obdobnou zámінkou, jako je organizace rodinného srazu, rodinná příbuznost nebo společní předci, aby kontaktovali linku 158 nebo přímo policisty obvodního oddělení policie Ostrava-Vítkovice na telefonu 974 728 201. V současnosti není vyloučeno, že obdobná legenda byla použita i v dalších teriotoriích, nejen na Moravě," upřesnila mluvčí ostravských policistů a na závěr upozornila zejména seniory, aby neznámé osoby nepouštěli do bytů a nesvěřovali jim finance.

„Muž použil tvrzení, že se stal s matkou obětí krádeže na nádraží, dále že trpí onemocněním. I další informace měly svěřovat k situaci, aby vyvolal lítost," uzavřela mluvčí policie Gabriela Holčáková. **(jm)**

Při nehodě zemřela tříletá holčička

Zátor, Nové Heřminovy – Mrtvá holčička a čtyři zranění, to je smutná bilance autonehody, která se stala na Bruntálsku. V pátek kolem 17. hodiny došlo mezi obcemi Nové Heřminovy a Zátor ke střetu dvou osobních aut. Při kolizi zemřela teprve tříletá dívenka. Nehoda si vyžádala další čtyři zraněné. Na místě zasahovalo sedm posádek záchranářů, včetně vrtulníku.

Dívenku z vozidla vytáhli svědci již v bezvědomí. Když záchranáři na místo přijeli, dívenka už nejevila známky života a bylo nutné zahájit resuscitaci. Lékařka po tři čtvrtě hodině konstatovala její smrt. Velmi vážná zranění utrpěl také pětadvacetiletý muž, který zůstal zaklíněný v jednom z vozidel.

„Záchranáři postiženému zajistili jeho dýchací cesty a přístrojem řízenou ventilaci. Po provedení všech nezbytných ošetřovatelských úkonů jej posádka transportovala vrtulníkem do Fakultní nemocnice v Ostravě-Porubě. Jeho stav byl v době předání velmi vážný," uvedl mluvčí krajské záchranné služby Lukáš Humpl. Těžké zranění páteře si z nehody odnesl také muž ve věku dvaapadesáti let, který byl předán na urgentní příjem nemocnice Krnov. Středně těžká poranění hrudníku a břicha utrpěla rovněž jednasedmdesátiletá žena. Posledním zraněným byla osmadvacetiletá žena. S podezřením na poranění v oblasti zad ji záchranáři převezli na chirurgickou ambulanci v Bruntále.

Co bylo příčinou nehody, policie stále prošetřuje. V úvahu ale prozatím připadá nepřizpůsobení jízdy obou vozidel stavu a povaze vozovky, která kvůli vytrvalým dešťům byla silně mokrá. **(ana)**

VÁŽNÁ NEHODA se stala mezi obcemi Zátor a Nové Heřminovy v levotočivé zatáčce. Policie případ vyšetřuje. Foto: HZS MSK

INZERCE

VLASY PRO PENÍZE

Je mi 34 let a pracuji na velmi dobře placeném místě. K mému zaměstnání je však potřeba velmi dobrý zevnějšek. Můj problém tkví v tom, že poslední dva roky trpím nadměrným vypadáváním respektive řídnutím vlasů. Z tohoto důvodu se bojím, abych o své místo nepřišel. Prosím Vás poraďte mi, kde je možno u nás zakoupit opravdu kvalitní přípravky proti těmto neduhům.

Pavel Z. Č. Krumlov

Velmi účinné a odzkoušené přípravky proti vypadávání vlasů prodává v ČR firma SENS, 697 01 Kyjov, Komenského 606, tel.:518 615 091. Jedná se o kúru, která se skládá ze dvou krémů THERMAL (1 ks za 330,- Kč) a šampónu THERMAL (330,- Kč). Spolu za jednu kúru tedy zaplatíte 990,- Kč, což je cena velmi příznivá vzhledem k obrovské kvalitě těchto výrobků. Tuto kúru si můžete zakoupit přímo v místě firmy nebo si ji nyní můžete i objednat s přesným návodem na dobírku.
www.thermal-sens.cz
1001024536_G

ODKUP a VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK
774 910 910
www.VymahameDluhy.cz
1001026064_A

Nabízíme tvrdou a psychicky náročnou práci
OBCHODNÍHO ZÁSTUPCE
za nadprůměrný příjem.
Po zapracování služební auto a další benefity.
Volejte 608 813 237 a přijďte si vyzkoušet své schopnosti do firmy s dvacetiletou tradicí.
1001049775_B

Moje rodina
sobotní magazín pro vás o vás
Vztahy, řešení, rozhovory, zábava, novinky, inspirace. Recepty, reportáže, rady a tipy pro celou rodinu.
Čtěte magazín Deníku Moje rodina.
deník

POLICEJNÍ ZPRÁVY

Žena může kvůli jedné odcizené láhvi vodky skončit ve vězení

Frýdek-Místek – Dvacetileté kleptomance hrozí po další krádeži pobyt za mřížemi. Dotyčná kradla v Penny Marketu ve Frýdku-Místku. „Z jednoho regálu odcizila láhev vodky v hodnotě 179 korun. Dala ji do kabelky a bez placení prošla pokladnami. Z lupu se ale neradovala, neboť byla zadržena ještě v prodejně," uvedl policejní mluvčí Vlastimil Starzyk. Žena se uvedeného jednání dopustila i přesto, že byla za stejný čin v posledních třech letech potrestána soudem. „Za krádež může dostat až jeden rok vězení," dodal mluvčí. **(sru)**

Po pádu z okna transportoval ženu do nemocnice vrtulník

Karviná – S podezřením na poranění páteře a vnitřní zranění transportovali záchranáři do nemocnice 24letou ženu po pádu z okna. K události došlo včera v 9.30 hodin v domě v Havířské ulici v Karviné. „Okolnosti zranění ženy policisté vyšetřují," potvrdil policejní mluvčí Jaroslav Kus. Zraněná byla vrtulníkem přepravena do Fakultní nemocnice v Ostravě-Porubě. **(toj)**

S udáním kumpána neváhal

Bolatice – Celkem 74 tisíc korun si odnesli dva muži z Opavska z vloupání do jedné z restaurací v Bolaticích. K události došlo sice v noci z 31. března na 1. dubna, ale až nyní policisté kompletně uzavřeli zkrácené přípravné řízení. Bylo kolem půlnoci, když se dvojici za pomoci páčidla a kleští povedlo dostat do videoloterijního terminálu, sebrat hotovost a pokusili se zmizet. Jenže to se jim nepovedlo. Krátce po činu totiž byli nachytáni majitelem podniku a museli utéct. Restauratér autem pronásledoval jednoho z nich, který ujížděl na kole. Když už byl téměř dopaden, z bicyklu sesedl a přes oplocení zahrad se doslova vypařil. Na místo poté dorazila policie s psovodem. Vypracovala asi kilometr dlouhou pachovou stopu, jež vedla do Štěpánkovic-Albertovce a do blízkého pole. Další stopy už ale nalezeny nebyly, a tak se vyšetřovatelé až následující den pokusili zjistit, komu patří odhozené jízdní kolo. Vypátrali, že patří osmadvacetiletému mladíkovi z Kravař. Když si pro něj přijeli, netrvalo dlouho a podezřelý jim sdělil i totožnost svého o rok staršího spolupachatele. I ten byl zadržen a policistům předal všechny ukradené peníze i pomůcky, které použili při vloupání. Zbytek příběhu už se nyní odehraje před soudní stolicí, která rozhodne o tom, jaké tresty si dvojice zlodějů za svůj čin odnese. **(dat)**

Srazil seniorku, či nesrazil?

Budišov nad Budišovkou – Zapeklitý případ, který se možná bez očitých svědků bude jen těžko luštit. Policisté proto žádají každého, kdo by měl k události jakékoli informace, nechť se přihlásí. A co se tedy stalo? Byl čtvrtek 15. května kolem 9.30 hodin, když sedmapadesátiletý muž z Bruntálska nasedl v ulici Berounské do svého Fordu Mondeo a chtěl odjet. Vtom vedle něj zastavil autobus, ze kterého vystoupilo několik lidí. Po odjezdu autobusu se údajně muž rozjel vpřed, ale všiml si ve zpětném zrcátku ženy ležící na zemi. Zastavil tedy a šel jí na pomoc. Jednalo se o sedmasedmdesátiletou důchodkyni, kterou posléze musela sanitka převézt s těžkým zraněním nohy do Slezské nemocnice v Opavě. Roztočil se kolotoč vyšetřování a policisté ihned narazili na problém se dvěma protichůdnými verzemi. „Podle informací řidiče žena spadla bez jeho zavinění a ke střetu mezi jeho vozidlem a chodkyní vůbec nedošlo. Z následného vyjádření ženy však vyplývá, že po vystoupení z autobusu chtěla přejít silnici, kdy stála za nějakým osobním automobilem a po rozjetí tohoto vozu, s největší pravděpodobností směrem vzad, ucítila náraz a upadla," uvádí opavský policejní mluvčí René Černohorský. Dechové zkoušky jak u ženy, tak u řidiče byly negativní. **(dat)**